

DORADZTWO

dwutygodnik ODR

ROLNICZE

W GRABANOWIE

NR 6 (55)

31.03.1993

CENA 1.000 zł

Wesołych

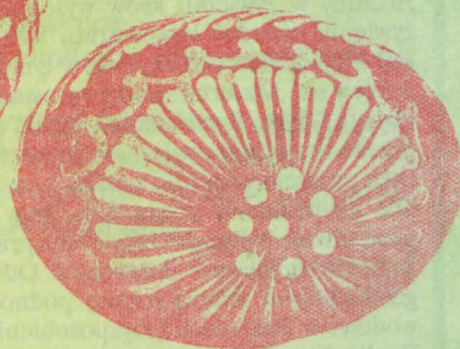
i zdrowych

Świąt

Wielkanocnych

składa

Redakcja

ROZMOWA z Panem Aleksandrem Cechowskim rolnikiem z Kąkolewnicy południowej

Panie Aleksandrze gospodarstwo Pana od kilkunastu lat jest znane w środowisku wiejskim naszego województwa z wprowadzania do praktyki najnowszych osiągnięć nauki rolniczej

Na seminariach służb doradczych WOPR a obecnie ODR, szkoleniach specjalistycznych, spotkaniach młodych rolników (Zespoły Przynależenia Rolniczego), konkursach "Najlepszy lektor szkoleń rolniczych" często podkreślano, że takie czy inne nowości z produkcji zwierzęcej zostały sprawdzone w Pana gospodarstwie. Zanim przejdziemy do szczegółów naszej rozmowy proszę przedstawić się naszym czytelnikom.

Zamieszkuję w Kąkolewnicy Południowej 16. Żona Krystyna praktycznie zajmuje się gospodarstwem domowym i bardzo często korzystam z jej porad zawodowych. Posiadamy trójkę dzieci. Najstarsza córka Marzena mężatka pracuje w Akademii Medycznej w Białymstoku jako pracownik naukowy, Beata studentka Wyższej Szkoły Rolniczo-Pedagogicznej w Siedlcach i syn lat 19 uczeń Technikum Rolniczego w Radzynie Podlaskim.

Prowadzę gospodarstwo o pow. 17 ha użytków rolnych i 4 ha lasu. Jestem w posiadaniu wszystkich urządzeń i maszyn rolniczych od podstawowych do specjalistycznych. Z inwentarza żywego trzymam przeciętnie 25 sztuk bydła mlecznego, opasy i trzodę chlewną, ale tylko na własne potrzeby. Z produkcji roślinnej to prim wiodą ziemniaki - przeciętnie około 3 ha każdego roku.

Wiem że pracuje Pan społecznie może kilka słów na ten temat.

Tak uczestniczę aktywnie w posiedzeniach wielu komisji na terenie Gminy, ale za najważniejsze uważam to, że jestem radnym Samorządu Wiejskiego i członkiem Społecznej Rady Doradztwa Rolniczego przy ODR, którą powołał Wojewoda Białkopodlaski.

Gospodarstwo Pana od powstania województwa jest gospodarstwem wdrożeniowym, dlatego też specjaliści zakładowi WOPR a obecnie ODR w Grabanowie wprowadzają u Pana najnowsze osiągnięcia nauki rolniczej do praktyki. Proszę przypomnieć nam tę tematykę.

Jest to temat, który nazwę jako pewną historię mojego gospodarstwa. Otóż od momentu rozpoczęcia współpracy dążyłem do tego aby ulepszać poszczególne technologie przez wprowadzanie w moim gospodarstwie coś nowego a potwierdzającego potrzebę korzystania z najnowszych osiągnięć naszej nauki rolniczej. Wymienię niektóre z nich: uprawa kukurydzy, wprowadzenie do uprawy jęczmienia ozimego, jako pierwszy? podjąłem w gospodarstwie produkcję sianokiszonek. Z ostatnich tematów to zastosowanie Acetony w żywieniu krów wysokomlecznych, Urolacu w żywieniu opasów, koncentratu KKC (z soją) w żywieniu krów wysokomlecznych, oraz w tym roku podejmuję temat uprawy soi. Materiał siewny sprowadzony został przez specjalistę ODR. Temat soi już dzisiaj nie daje mi spokoju, a przede wszystkim zwalczanie chwastów. Jednak uważam, że i ten problem wspólnie z ODR rozwiążę.

Dla uzupełnienia przypomnę, że w gospodarstwie moim prowadzone były często szkolenia praktyczne rolników, pokazy, szkolenia służb doradczych. Odwiedzali również moje gospodarstwo młodzi rolnicy podnoszący kwalifikacje zawodowe w Zespołach Przynależenia Rolniczego.

Realizując tak obszerną tematykę wdrożeniową i upowszechnieniową współpracuje Pan ze specjalistami doradztwa

rolniczego pracującymi na terenie gminy, oraz ze specjalistami zakładowymi ODR - jak Pan ocenia tę współpracę i ich przygotowanie?

Stwierdzam z pełnym przekonaniem, że są to ludzie z wysokim przygotowaniem zawodowym, dużym zasobem wiedzy praktycznej i teoretycznej. Ci co pracowali i obecnie pracują na terenie gminy, posiadają wysokie umiejętności w realizacji najnowszych tematów nurtujących rolników. Przykładem niech będzie najnowsza problematyka opracowywania Biznes Planu.

Wysoko cenię sobie współpracę ze specjalistami zakładowymi ODR.

W dniu 11 marca uczestniczył Pan w posiedzeniu Społecznej Rady Doradztwa którego tematem było sprawozdanie z działalności ODR za rok 1992 i kierunku pracy doradczej w 1993 r. Jakie jest Pana zdanie na temat naszej działalności.

Odnośnie roku 1992 powiem krótko. Realizowanych prac wdrożeniowo-upowszechnieniowo-szkoleniowych było bardzo dużo, chociażby niektóre z nich:

- sporządzanie projektów na potrzeby Funduszu Odciążenia i Restrukturyzacji rolnictwa w 1992 r. (projekty naprawcze 144, projekty modernizacyjne 383)

- szeroka działalność w zakresie wgd

- działalność wydawnicza - Dwutygodnik "Doradztwo Rolnicze"

- realizacja zadań upowszechnieniowych i wdrożeniowych z zakresu produkcji roślinnej, zwierzęcej i mechanizacji rolnictwa

- oraz ogrom zadań realizowanych ze środków Ministerstwa Rolnictwa.

Natomiast kierunki działalności w roku 1993 przedstawiane na posiedzeniu Rady świadczą o bardzo zróżnicowanej i szerokiej tematyce. Jednak obawiam się i stawiam sobie pytanie - kto to będzie realizował skoro już w tej chwili jest Was (oczywiście specjalistów) etatowo bardzo mało?

Na zakończenie zadam Panu może prywatne pytanie.

Panie Aleksandrze czy w obecnych czasach w nawałę tylu spraw, które Pan sam musi rozwiązywać z korzyścią dla własnego gospodarstwa występują chwile niezadowolenia, wątpliwości?

Przyznam się że tak. Jednak z takimi sprawami zwracam się przede wszystkim do żony Krystyny i jak do tej pory przy jej pomocy - wspólnie wychodzimy zadowoleni. Podkreślam, że w czasie mojej nieobecności żona zainteresowanym rolnikom; odwiedzającym gospodarstwo udziela fachowych wskazówek dotyczących prowadzonych tematów wdrożeniowych i wiem, że to czyni w pełni udanie.

Chociaż do jednej sprawy muszę ustosunkować się negatywnie. Dotyczy ona bardzo rozreklamowanej pomocy dla rolników przy zakupie kukurydzy paszowej. Sprawa nadzorowana przez Centralę Handlu Zagranicznego ROLIMPEX została potraktowana organizacyjnie niedostatecznie. Rolnicy musieli wystawać w kolejkach po kilkanaście godzin aby otrzymać upragnioną kukurydzę. Gro rolników o dużej obsadzie inwentarza przy takiej organizacji nie mogli dokonać zakupu. Jednak mieszalnie pasz dokonały go bez większych trudności.

Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiał:
Bohdan Chachulski

W Nr 3 Doradztwa Rolniczego z dnia 15.02.93 roku informowaliśmy czytelników, że w ramach Polsko-Amerykańskiego Programu Doradztwa Rolniczego na terenie gmin Łosice i Platerów rozpoczęto w miesiącu grudniu ubiegłego roku realizację projektu demonstracyjnego na temat "Poprawa jakości higienicznej mleka w gospodarstwach indywidualnych".

W dniu 23 marca 93 r. odwiedziłem niektóre gospodarstwa realizujące powyższy temat. Są to gospodarstwa kontaktowe - współpracujące z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego (ZDR w Łosicach).

1. Wyczółkowski Adam zam. Nowosielec

Ogólny obszar gospodarstwa 9 ha, 2 ha lasu w tym użytków rolnych 9 ha, użytków zielonych 3 ha. Temat realizowany jest na grupie 6 krów rasy ncb. przy średnim wieku 7-8 lat. Mleko pozyskiwane jest dojarką elektryczną. Obora przygotowana do bielenia, krowy w lepszej niż dobrej kondycji. Podkreśleniu zasługuje bardzo dobry stan czystości krów, chociaż Pan Adam miał zastrzeżenia pod tym względem do jednej sztuki.

2. Rybicki Zbigniew zam. Nowosielec

Rolnika zastałem przy pierwszej najcięższej pracy wiosennej - wywożeniu obornika. Młody rolnik z dużą werwą życiową, zapałem i uśmiechem informuje mnie o swoim gospodarstwie i temacie prowadzonym w jego gospodarstwie.

Gospodaruje na obszarze 17 ha w tym użytków rolnych 7 ha, użytków zielonych 3 ha. Temat realizowany jest w oparciu o stado 9 krów dojnych rasy ncb. przy średnim wieku 5 lat - Średnia wydajność 20 litrów mleka przy średniej tłuszczu 3,8. Rolnik informuje dalej o sposobie żywienia (kiszonka z kukurydzy, otręby żytnie, śruta zbożowa, urolac, siano łąkowe, sól lizawka). Pozyskuje mleko dojarką elektryczną. Na pytanie - co skłoniło rolnika do podjęcia takiego tematu dotyczącego poprawy jakości mleka, Pan Zbyszek szybko, lecz z pewnym zażenowaniem odpowiada. O pracy w gospodarstwie decydują wyniki ekonomiczne, a w dotychczasowym

procesie pozyskiwania mleka zdarzało się, że klasyfikowane było w II klasie. Prostu chcę tego uniknąć. Uważam, że przy pomocy Ośrodka Doradztwa Rolniczego i jego specjalistów uda mi się ten wynik przynajmniej poprawić.

W tym tygodniu po wywiezieniu obornika będę bielił pomieszczenie - stwierdza rolnik - przecież na wykonanie tego zadania otrzymaliśmy wapno łącznie z aparatem do bielenia. Na zakończenie naszej rozmowy z zadowoleniem podkreśla rolnik, że elektroniczny wykrywacz podklinicznych stanów zapalnych wymienia u krów, który otrzymał od nadzorującego realizację tematu (przyj. red. inż. Strąćkiej Antoniny) to coś wspaniałego. Sprawdził go praktycznie. Również otrzymane nowe środki dezynfekcyjno-myjące EUTRA w formie koncentratu i kremu, to też sprawa godna upowszechnienia.

Wprowadzając do praktyki takie i temu podobne zagadnienia, pozwolą na pewno uniknąć kłopotów z Mleczarnią.

3. Chraniuk Janusz zam. Dziecioły

W obejściu gospodarstwa spotykam Pana Janusza wraz z małżonką. Wchodzimy do obory. Czystość 5 krów rasy ncb, kondycja krów oraz mikroklimat obory pozwala stwierdzić o dobrych warunkach zootechnicznych. W oddzielnym pomieszczeniu na mleko zwanym zlewnią rzuca się w oczy zestaw używanych środków dezynfekcyjno-myjących typu EUTRA z których najbardziej zadowolona jest małżonka Pana Janusza.

Rolnik zastrzega się, że ze względu na złe warunki atmosferyczne nie mógł dokonać bielenia obory, jednak do wykonania tego zadania przystąpi jak najszybciej. Stwierdza, że jest zadowolony z podjęcia tego tematu, chociaż dziwi go fakt, że klasa mleka oceniona jest przez Mleczarnię w rotacji: I klasa to pierwsze pół miesiąca, II klasa druga połowa miesiąca.

Kończąc pobyt w/w gospodarstwach nasuwają się pewne wnioski, które przedstawię czytelnikom po odwiedzinach gospodarstw gminy Platerów.

Chachulski Bohdan

Drogi Czytelniku

Uprzejmie informuję, że Nr 6 "Doradztwo Rolnicze" był ostatnim wychodzącym numerem w formie dwutygodnika.

Od miesiąca kwietnia gazeta nasza ukazywać się będzie raz w miesiącu o objętości 20 stron. Ze względu na wzrost kosztów papieru, farb, energii elektrycznej i zakupu nowych maszyn poligraficznych cena jednego egzemplarza wynosić będzie 2.500 zł, za co serdecznie przepraszam.

Zobowiązuję się, że nowy miesięcznik "Doradztwo Rolnicze" będzie wychodził w estetycznej kolorowej oprawie graficznej oraz zawierał zróżnicowaną tematykę.

Zespół Redakcyjny prosi o nadsyłanie pytań do naszej gazety dotyczących problemów występujących w Waszych gospodarstwach. Odpowiadać będziemy wyczerpująco i w jak najkrótszym czasie.

Czekamy również na Wasze ogłoszenia dotyczące kupna, sprzedaży produktów rolnych i majątku trwałego. Posiadaczom abonamentu - rolnikom ogłoszenia zamieszczamy bezpłatnie.

*Red. Naczelny
inż. B. Chachulski*

Wiele jest starych podań i legend dotyczących początków malowania jajek. Podanie greckie z X wieku mówi, że zwyczaj malowania jajek wielkanocnych sprowadziła św. Magdalena. Płaczącej przy pustym grobie Zbawiciela Marii Magdaleny ukazał się anioł i rzekł: "Nie płacz, Chrystus zmartwychwstał". Ucieszona niewiasta pobiegła do domu i zobaczyła, że wszystkie jajka zaczerwieniły się. Wyszła więc przed dom, spotkała apostołów i rozdając im czerwone jajka opowiadała o zmartwychwstaniu Pana. W innej wersji Magdalena przyszedłszy do Heroda z prośbą, aby ulitował się nad Jezusem, podarowała mu kilka malowanych jajek. Ta legenda dała początek wierze, że to same dziewczęta powinny malować jajka, a najładniejsze z nich ofiarować swoim chłopcom, co zjedna im miłość.

Jakikolwiek zresztą był początek malowania jajek to zwyczaj ten trwa do tej pory i zajmuje wiele miejsca w zwyczajach wielkanocnych. To pisankami

właśnie dyngują się (wykupują) dziewczęta przed oblewaniem w Poniedziałek Wielkanocny, to z nimi wiąże się wiele wielkanocnych zabaw i gier, najpopularniejsza z nich to "wałatka" - uderzanie pisanki o pisanek. Niegdyś kto stłukł pisanek przeciwnika wygrywał cały zapas jego pisanek. Inną pisanekową grą była niegdyś "burda", polegająca na rzucaniu do siebie pisanek. Kto złapał - zatrzymał sobie pisanek przeciwnika, kto stłukł, oddawał swoją.

Pisanki ofiarowywano dzieciom, lub dla zabawy zakopywano w ziemi, ale tak, aby dzieci mogły je znaleźć i przynieść do domu. Były pisanki ulubionym podarunkiem wielkanocnym. Całe ich stopy ofiarowywano w dowód przyjaźni najbliższym i przyjaciółom, bowiem podarowanie pięknie zdobionego jajka było wyrazem dobrych życzeń i serdecznych uczuć.

Nazwy jajek zależą od sposobu w jaki zostały zrobione. I tak, jajka pomalowane na jeden kolor nosiły nazwę

kraszanek, malowanek, alunek. Jeśli na jednostajnym tle wyrysowany był deseń - takie jajka zwały się rysowanek lub skrobanką. Zależnie od lokalnego obyczaju różnych używano barwników do barwienia jajek. I tak - na żółty kolor barwiono jajka w łupinach cebuli. Na zielono barwił jajka wywar z widłaka, młode żyto ozime, inne zboża i trawy, liście pokrzywy lub liście barwinka, a także suszony kwiat fiołka i jemiolo. Kolor brunatny nadawały jajkom liście bazylii, kolor fioletowy gotowanie jajek w wywarze z liści kwiatu ciemnej malwy. Na czerwono farbowano jajka w korze dębowej, owocach czarnego bzu, suszonych owocach jagody. Kolor czarny nadawały jajkom kora olchy i młode liście czarnego klonu.

Zależnie od rysunku wykonanego na jajku, pisanki nosiły swoje własne nazwy: "koguciki", "dzwoneczki", "topolki" itp. I choć dzisiaj nikt już nie maluje stosów pisanek, to warto pamiętać jak to niegdyś robiono.

Opracowała Alina Karwacka.

Przysłowia o jajku.

1. Jajo mądrzejsze od kury.
2. Wszystko mu idzie jak po jajku.
3. Jeszcze tego nie było, żeby jajo kurą rządziło.
4. Czym skorupka za młodu nasiąknie tym na starość trąci.
5. Lepiej mieć jajo bez znoju, niż kurę po ciężkim boju.

Potrawy wielkanocne

Jaja z szynką lub poledwica

- 5 jaj ugotowanych na twardo,
- 50 g. szynki lub poledwicy,
- 2 łyżki groszku konserwowego,
- 2 łyżki majonezu,

pietruszką zieloną, sałata, sliwki z octu, sól, pieprz.

Jaja przekroić na pół, ułożyć na półmisku wyłożonym sałata. Poledwicę lub szynkę pokroić w cienkie plastry zwinąć w rulonik, w środek włożyć groszek, wymieszany z majonezem. Ułożyć na jajkach, przybrać zieloną pietruszką i sliwkami.

Jaja z chrzanem

- 4 jaja ugotowane na twardo,
- 4 łyżki chrzanu,
- 1 łyżka śmietany,

natka pietruszki, papryka konserwowa, sałata, sól, cukier do smaku.

Chrzan tarty łączymy ze śmietaną i posiekaną natką pietruszki, doprawiamy do smaku. Jaja kroimy na pół, układamy na wierzch chrzan, wykładamy na liściach sałaty i dekorujemy papryką.

Babka puchowa

25 dkg mąki pszennej sparzyć wrzącym mlekiem i bardzo dokładnie rozetrzeć, by nie było grudek. Przykryć i schłodzić. Następnie dodać 7 dkg drożdży, wymieszać zaczyn i pozwolić mu wyrosnąć.

10 żółtek ubić z 15 dkg cukru pudru na pulchny krem. Ubite żółtka i 25 dkg mąki dodać do zaczynu i bardzo dokładnie wyrobić aż będzie odstawało od ręki. Wówczas dodać 15 dkg stopionego masła i mały kieliszek rumu oraz szczyptę soli. Dokładnie wyrobić, pod koniec dodać 20 dkg rodzynek. Ciasto przełożyć do wysmarowanej formy. Piec 60 min. w dobrze nagrzanym piekarniku. Gorącą babę posypać cukrem pudrem.

Opracowała A. Karwacka

INSTYTUT NAWOZÓW SZTUCZNYCH

W PUŁAWACH

Produkuje i oferuje do sprzedaży płynne koncentraty azotowo-magnezowo-mikroelementowe INSOL do nawożenia dolistnego

Nawozy bezchlorkowe

INSOL - 1	- warzyw i upraw polowych	INSOL - P	- krzewów i drzew owocowych
INSOL - 3	- zbóż	INSOL - ZBR	- ziemniaków, buraków, rzepaku
INSOL - 4	- buraków cukrowych	INSOL - Ch	- chmielu
INSOL - 5	- rzepaku	INSOL - K	- kukur/dczy
INSOL - 6	- roślin strączkowych	INSOL - Fe	- do zwalczania chlorozy
INSOL - 7	- ziemniaków, zapobiega infekcji zarazy ziemniaka		- w uprawach ogrodniczych

ZALETY KONCENTRATÓW

- proporcje składników dostosowane są do wymagań roślin w okresie ich intensywnego wzrostu
- zwiększają pobieranie składników pokarmowych z gleby
- brak osadu w wersji fabrycznej i po rozcieńczeniu
- niskie dawki jednorazowe 0,5 - 2 l/ha
- niskie ceny - od 18.500 zł/l
- trwałość w temperaturze +20 °C do 40 °C
- mogą być stosowane w połączeniu z roztworami mocznika i pestycydami
- nie korodują części roboczych opryskiwaczy
- poprawiają zdrowotność roślin
- wytwarzane z czystych surowców i nie zawierają toksycznych zanieczyszczeń
- mikroelementy są w nich skompleksowane naturalnym kompleksonem o działaniu biostymulującym

W/g doświadczeń przeprowadzonych w Instytucie Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa koncentraty INSOL powodowały wyższe plony dochodzące do :

- zboża 9,2 q / ha , łącznie z mocznikiem 14,2 q / ha ,
- rzepak 4,2 q / ha , łącznie z mocznikiem 12,5 q / ha ,
- buraki cukrowe 71 q / ha ,
- ziemniaki 42 q / ha .

Sprzedż koncentratów INSOL w woj. białsko-podlaskim prowadzą :

1. Hurtownia WISTAL ul. Słoneczna 10, Parczew, tel. 54-20-63
2. PPUH AIDA ul. Pocztowa 2, Biała Podlaska, tel. 43-77-57
3. Sklep Przemysłowo - Rolny S. Niewęglowski Wohyn

SUSZARNIE

produkcji firmy ARAJ

do wszystkich gatunków zbóż i nasion, ekologiczne, oszczędne, nowoczesne

- suszarnie o pracy ciągłej dużej i średniej wielkości
- mniejsze suszarnie porcjowe
- suszarnie podłogowe różnej wielkości

Projektujemy, doradzamy, kompletujemy urządzenia towarzyszące, instalujemy, uruchamiamy, szkolimy.

NOWOŚĆ !!! suszarnie tunelowe do owoców i warzyw

Ponadto oferujemy silosy własnej produkcji, zagraniczne urządzenia transportowe, czyszczalnie wstępne, nawiewowe piece grzewcze.

Nie zwlekaj Skontaktuj się z nami Uzgodnij szczegóły

Przedsiębiorstwo Produkcyjno Wdrożeniowe "ARAJ" sp. z o.o.
50-412 Wrocław ul. Mazowiecka 17 pok. 316
tel 335 30, fax 303 14 araj, telex 715484 araj

Zjazd Absolwentów z okazji **40 lecia utworzenia**

Wydziału Ekonomiczno-Rolniczego

Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego

odbędzie się **29 maja 1993** w tzw. „starym Ursynowie”

W programie między innymi:

- 11¹⁵ – 14⁰⁰ część oficjalna a w niej przedstawienie dorobku oraz zadań i perspektyw Wydziału u progu XXI wieku, a także występ Zespołu PROMNI
- 15³⁰ – 17⁰⁰ spotkanie Absolwentów z Promotorami
- 17⁰⁰ – 19³⁰ spotkanie Absolwentów poszczególnych lat
- 21⁰⁰ – 5⁰⁰ tradycyjny bal w Auli Kryształowej

Zgłoszenia należy kierować na adres:

Wydział Ekonomiczno-Rolniczy SGGW
(z dopiskiem Zjazd Absolwentów)
ul. Nowoursynowska 166
02-766 W a r s z a w a

Termin zgłoszenia do 20 kwietnia b.r.

Koszt uczestnictwa 300 000,- (w tym wydawnictwo książkowe, obiad i kolacja w stołówce studenckiej oraz wstęp na bal).

Osoby zainteresowane mogą skorzystać z noclegu 28/29 lub 29/30 maja za dodatkową odpłatnością (150 000,- za jeden nocleg), po wcześniejszym zgłoszeniu i opłaceniu.

Opłaty za uczestnictwo w zjeździe i noclegi należy przekazywać na konto SGGW:

PBK XIV Oddz. W-wa 370116-100058-131 z dopiskiem Zjazd Absolwentów E-R

Prosimy o podanie roku ukończenia studiów i pełnego adresu uczestnika Zjazdu.

Serdecznie zapraszamy

Komitet Organizacyjny

Sad super wrzecionowy

Sad super wrzecionowy jest najbardziej intensywnym sposobem uprawy jabłoni karłowych, wymaga jednak bardzo dużych nakładów finansowych, wiedzy i doświadczenia praktycznego. Sad taki należy zakładać wyłącznie w miejscach nie narażonych na przymrozki wiosenne. Gleba powinna być średnio zwięzła lub lekka, niezlewna, klasy II do IV. Lekkie gleby klasy V mogą być wykorzystane pod taki sad, ale wyłącznie po zainstalowaniu nawadniania. Do tego typu sadu nadają się wyłącznie jabłonie karłowe szczepione na podkładkach M9, P22 i P60. Najlepsze są odmiany charakteryzujące się słabym wzrostem i wczesnym owocowaniem takie jak: James Grieve, Idared, Jonagold, Golden Delicious, Gala, Sampion, Paulared, Katia, Elstar.

Gleba musi być wolna od chwastów trwałych, bogata w materię organiczną, głęboko zaorana, zasobna w potas, fosfor i magnez, lekko kwaśna.

Chwasty trwałe należy zniszczyć przez opryskanie preparatem Roundup w dawce 5-10 l/ha, w zależności od stopnia zachwaszczenia. Po zastosowaniu Roundupu należy odczekać co najmniej 3 tygodnie zanim wejdzie się z jakimikolwiek pracami.

Dla uzupełnienia materii organicznej poleca się nawożenie obornikiem lub przyoranie dwu nawozów zielonych, jednego z siewu wiosennego i jednego z siewu lipcowego.

Głęboką orkę powinno poprzedzać nawożenie fosforem 200-300 kg/ha, potasem 200-300 kg/ha i wapnem magnezowym 1-2,5t/ha.

W sadzie towarowym zaleca się stosować rozstaw 2,5-3,0 m między rzędami i 40-60 cm w rzędzie.

Jabłonie można sadzić późną jesienią lub wczesną wiosną, najpóźniej na początku kwietnia. Niezwłocznie po posadze-

niu drzew jabłonie muszą być zaopatrzone w trwałe podpory.

Po posadzeniu drzewek nie tniemy, nie wolno skracać przewodnika, ani pędów bocznych.

Ze względu na płytkie sadzenie, wzdłuż rzędu należy wyłożyć obornik, torf, kompost lub słomę rzepakową w pasie szerokości około 50 cm. Ściółki organiczne należy kłaść w warstwie grubości od 10 do 15 cm. W razie suszy drzewa należy obficie podlewać.

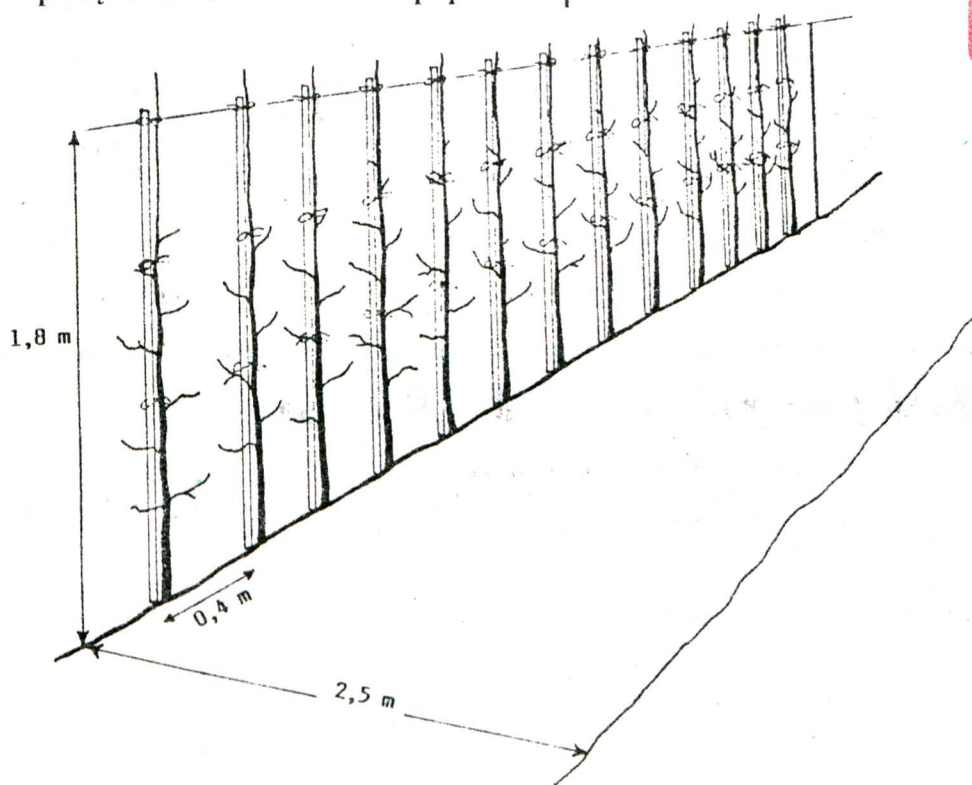
Nawozy fosforowe, potasowe, wapniowe i magnezowe powinny być wniesione do gleby przed sadzeniem drzew. Po posadzeniu dajemy tylko małą dawkę azotu wiosną, w ilości około 40 kg N/ha (120 kg saletry amonowej).

Jeśli chodzi o ochronę przeciw szkodnikom, to zazwyczaj konieczne jest jedno opryskiwanie przed kwitnieniem i następnie po kwitnieniu drzew. Do sadu super wrzecionowego dobieramy wyłącznie odmiany odporne na choroby, lecz mimo tego w produkcji towarowej będą one wymagać 8-12 opryskiwań stosowanych wg aktualnego kalendarza.

Pierwsze plony powinny się pojawić w roku sadzenia drzew. W drugim roku po posadzeniu plony powinny sięgać 20-30 t/ha. Przy nadmiernie gęstym zawiązaniu owoców może być konieczne ręczne przerywanie zawiązków w czerwcu lub lipcu.

Jeśli chodzi natomiast o cięcie drzew owocujących, to naczelną zasadą jest unikanie wszelkiego cięcia. Jeśli drzewa wydają zbyt długie przyrosty w szczytowych partiach koron można je obcinać latem po zawiązaniu owoców. Nie ciąć zimą ani o żadnej porze pędów krótkich do 30 cm.

oprac. A. Witek

Sad super wrzecionowy po posadzeniu i przywiązaniu drzewek do tyczek. Posadzonych drzewek nie przycina się.

UPRAWA SOI

Próby uprawy soi w Polsce podjęto już w końcu ubiegłego wieku, jednak dały one słabe efekty. Dopiero prace selekcyjne prowadzone na nowoczesnych materiałach szwedzkich, amerykańskich, kanadyjskich i japońskich doprowadziły do wyprodukowania odmian doskonale przystosowanych do warunków siedliskowych klimatu umiarkowanego.

Obecnie w Polsce zarejestrowane są cztery odmiany soi: Progres, Polan, Nawiko i Aldana. Dwie ostatnie zostały zarejestrowane w 1991 i 1992 roku. Ich charakterystykę podałem w ostatnim numerze "Doradztwa Rolniczego".

Wymagania glebowe

Uprawa soi nie wymaga specjalistycznych maszyn i urządzeń. Średnio wyposażone w sprzęt gospodarstwo rolne może z pełnym powodzeniem podjąć się uprawy soi.

Soja ma niezbyt duże wymagania glebowe. Uduje się na większości gleb z wyjątkiem gleb ciężkich, zlewnych, piaszczystych i kwaśnych pH,5 . Najlepsze wyniki daje uprawa soi na glebach średnio zwięzłych, szybko nagrzewających się, w dobrej strukturze i zasobnych w składniki pokarmowe. Na glebach lekkich, piaszczystych wymaga dobrego stanowiska, nawożenia organicznego i dostatecznych warunków wilgotnościowych.

Stanowisko w plodozmianie

Soję należy uprawiać w trzecim roku po oborniku, po zbożach. Stanowisko w drugim roku po oborniku na zasobnych glebach grozi nadmiernym rozwojem wegetatywnym roślin co prowadzi do opóźnienia ich kwitnienia i dojrzewania. Rośliny w takich warunkach mogą wylegać. Na glebach lekkich uprawa soi w drugim roku po oborniku jest uzasadniona.

Przygotowanie gleby

Soja wymaga starannej uprawy przedsięwzięj. W celu zniszczenia chwastów i ograniczenia strat wody, po sprzęcie roślin poprzedzających soję należy wykonać podorywkę i kilkakrotne jej bronowanie w okresie letnio-jesiennym. Następnie wykonuje się orkę przedzimową. Wiosną gleba wymaga włókania. Siew wykonuje się stosunkowo późno, dlatego pole można w miarę potrzeby bronować, a na glebach ciężkich kultywatorować. Ostatnie uprawki przedsięwzięj powinny dokładnie wyrównać powierzchnię, aby zapewnić równomierną głębokość siewu oraz przygotować powierzchnię pola do zbioru roślin kombajnem.

Nawożenie

Jeżeli gleba jest kwaśna, to zaleca się jesienią zastosować odpowiednią dawkę nawozu wapniowego w zależności od pH gleby.

Dawki nawozów mineralnych zależą od zasobności gleby i wynoszą: N - 20-60 kg/ha, P - 60-80 kg/ha, K - 80-120 kg/ha. Azot stosuje się jako dawkę startową niezbędną do czasu uaktywnienia się bakterii brodawkowych. Jeśli planujemy dawkę do 30 kgN/ha, to rozsiewamy ją w całości przed siewem, a jeśli powyżej to połowę dawki wysiewamy przed siewem, a drugą połowę na początku kwitnienia soi. Nawozy fosforowe i potasowe wysiewa się w całości przed orką zimową.

Materiał siewny

W celu ochrony nasion od siewu do wschodów wskazane jest stosowanie Zaprawy Nasiennej T w ilości 200g na 100 kg nasion. Na stanowiskach, gdzie nigdy nie uprawiano soi należy glebę zaszczerpić sojowymi bakteriami brodawkowymi dostępnymi jako nitragina sojowa. Nasion potraktowanych Zaprawą Nasienną T nie powinno się zakażać bezpośrednio nitraginą. Lepiej wtedy zakażać glebę.

Opowiednią porcją nitraginy należy na 2-3 dni przed siewem wymieszać z sypką glebą lub trocinami i rozsiać równomiernie w pochmurny dzień lub wieczorem i natychmiast przybronować. Można zaszczerpić nasiona na pryzmie. Używając konewki z drobnym sitkiem zwilża się nasiona wodą i po wymieszaniu z nitraginą pozostawia rozsypane cienką warstwą do przeschnięcia.

Siew

Ze względów biologicznych optymalnym terminem siewu jest pierwszy tydzień maja. Gleba w okresie siewu lub zaraz po nim powinna ogrzać się do temperatury co najmniej 10 stopni. Optymalne zagęszczenie roślin powinno wynosić 80-100 roślin na metr kwadratowy. Siał można siewnikiem zbożowym stosując rozstaw rzędów od 10 do 40 cm zależnie od planowanych zabiegów pielęgnacyjnych. W celu utrzymania w czystości plantacji w wąskich rzędach należy stosować skuteczne herbicydy.

O pielęgnacji, ochronie chemicznej, zbiorze i przechowywaniu w następnym numerze gazety.

Na podstawie materiałów AR w Poznaniu opracował: A Matuszewski

Składki na ubezpieczenie rolników w II kwartale br.

W II kwartale br. składka na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie płacone przez rolników nie uległa zmianie i nadal wynosi 216 000 zł za każdą osobę podlegającą temu ubezpieczeniu - poinformowano w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Osoby podlegające wymienionemu ubezpieczeniu w ograniczonym zakresie, opłacają 1/3 pełnej wysokości składki, tj. 72 000 zł.

Składka na ubezpieczenie emerytalno-rentowe rolników w II kwartale br. wynosi 30% emerytury podstawowej, tj. 369 000 zł za każdą osobę podlegającą ubezpieczeniu społecznemu rolników. Termin uregulowania należnych za II kwartał składek upływa 30 kwietnia 1993 r.

KRUS poinformował, że odsetki wymierza się za każdy dzień zwłoki, w wysokości i na zasadach określonych przepisami o zobowiązaniach podatkowych. Wysokość tych odsetek, ustalana przez ministra finansów, wynosi od 1 marca br. 0,19%.

" Boss" z dnia 19.03.1993

Rola składników mineralnych w organizmie

Organizm człowieka pobiera wraz z pożywieniem składniki pokarmowe niezbędne do jego prawidłowego funkcjonowania. Są to: białka, tłuszcze, węglowodany, witaminy, składniki mineralne. Każdy z tych składników pełni określone funkcje w organizmie.

Składniki mineralne pełnią funkcje budulcowe (np. wapń, fosfor, żelazo), funkcje regulujące, wchodzi w skład enzymów, regulują ciśnienie osmotyczne, odpowiadają za równowagę kwasowo zasadową ustroju, ich obecność jest potrzebna przy procesach życiowych w organizmie. Składniki mineralne dzielą się na makro i mikroelementy. Makroelementy to pierwiastki, na które zapotrzebowanie organizmu jest wyższe od zapotrzebowania na żelazo. Są to: wapń, sód, fosfor, potas, magnez, chlor, siarka i żelazo.

Mikroelementy to pierwiastki, których organizm potrzebuje w niewielkich ilościach, ale ich niedobór lub brak w pożywieniu może doprowadzić do zaburzeń w funkcjonowaniu organizmu.

Wapń

Wchodzi w skład kości i zębów, działa zasadotwórczo na ustrój, warunkuje prawidłową pobudliwość nerwowo-mięśniową, akcję serca i krzepliwość krwi. Źródłem wapnia jest mleko i jego przetwory a także w niewielkim stopniu warzywa i owoce. Najbardziej przyswajalny jest wapń z mleka (przyswajalność w 80 %, podczas gdy wapń z warzyw jest przyswajalny w 13%).

Magnez

Rola magnezu to udział w procesach energetycznych, termoregulacji, prawidłowej pobudliwości nerwowo-mięśniowej i syntezie białka. Bierze udział w procesie krwiotwórczym, sprzyja wydalaniu ołowiu z organizmu. Niedobór magnezu powoduje białaczki i nowotwory. Źródła magnezu to: ziarno kakaowe, soja, mak, mąka z pełnego przemiału, otręby pszenne, kasze.

Fosfor

Jego rola jest podobna do roli wapnia. Stosunek wapnia do fosforu w produktach spożywczych decyduje o przyswajalności wapnia (nalkorzystniejszy to 1:1 - taki stosunek jest w mleku. Fosfor jest rozpowszechniony w żywności.

Żelazo

Jest potrzebne do budowy nowych komórek. Niedobór powoduje obniżenie hemoglobiny we krwi. Najbardziej przyswajalne żelazo znajduje się w mięsie, rybach i drobiu. Żelazo z produktów zbożowych jest słabiej przyswajalne. Na wykorzystanie żelaza przez organizm wpływa miedź i witamina C. Objawy niedoboru tego pierwiastka to: blada cera, bóle głowy, wypadanie włosów.

Sód

Jego źródłem jest sól kuchenna. Reguluje on równowagę kwasowo-zasadową ustroju, ciśnienie osmotyczne i gospodarkę wodną. Nadmiar sodu sprzyja powstawaniu nadciśnienia. Należy pamiętać o ograniczeniu spożycia soli.

Spożycie to powinno utrzymywać się na poziomie 5 - 6 g soli dziennie.

Potas

Jest składnikiem wnętrza komórek, reguluje ciśnienie osmotyczne, bierze udział w przemianie węglowodanowej, jest niezbędny do pracy sera. Źródłem potasu są ziemniaki, warzywa i owoce.

Siarka

Wchodzi w skład białek. Niedobór raczej nie występuje.

Cynk

Dzienne zapotrzebowanie na ten pierwiastek wynosi 10 - 20 mg. Potrzebny jest do wzrostu i rozwoju kości, wpływa na gojenie się ran. Brak cynku utrudnia uruchomienie zapasów witaminy A z wątroby. Źródłem cynku są produkty zbożowe z pełnego przemiału, jaja, mięso i strączkowe.

Selen

Ma znaczenie w profilaktyce chorób serca, miażdżycy i chorób nowotworowych. Bogate w selen są ziarna kukurydzy, śledzie, sól kopalniana, otręby i kielki pszenne, jaja, pieczywo razowe.

Jod

Niedobór jodu powoduje niedoczynność tarczycy. Źródłem jodu jest sól kopalniana, woda pitna, ryby i wodorosty morskie.

Lit

Zapobiega depresjom i miażdżycy. Znajduje się w soli kopalnianej, również w roślinach ale w ich częściach podziemnych. Zapotrzebowanie na ten pierwiastek jest minimalne.

Fluor

O tym pierwiastku mówi się, że jest niezbędny i niebezpieczny. Jest niezbędny przy tworzeniu się szkliwa zębów, zapobiega więc próchnicy. Jego nadmiar powoduje zaburzenia w gospodarce wapniem i magnezem - wapń uwalniany z kości odkłada się w nerkach, płucach i wątrobie. Nadmiar powoduje też zgrubienie zębów i kości. Fluor znajduje się w powietrzu, wodzie, rybach i herbacie.

Miedź

Obecność tego pierwiastka wpływa na lepsze wykorzystanie żelaza przez organizm, bierze udział w powstawaniu czerwonych ciałek krwi. Źródła miedzi to podroby, zielone warzywa, strączkowe.

Chrom

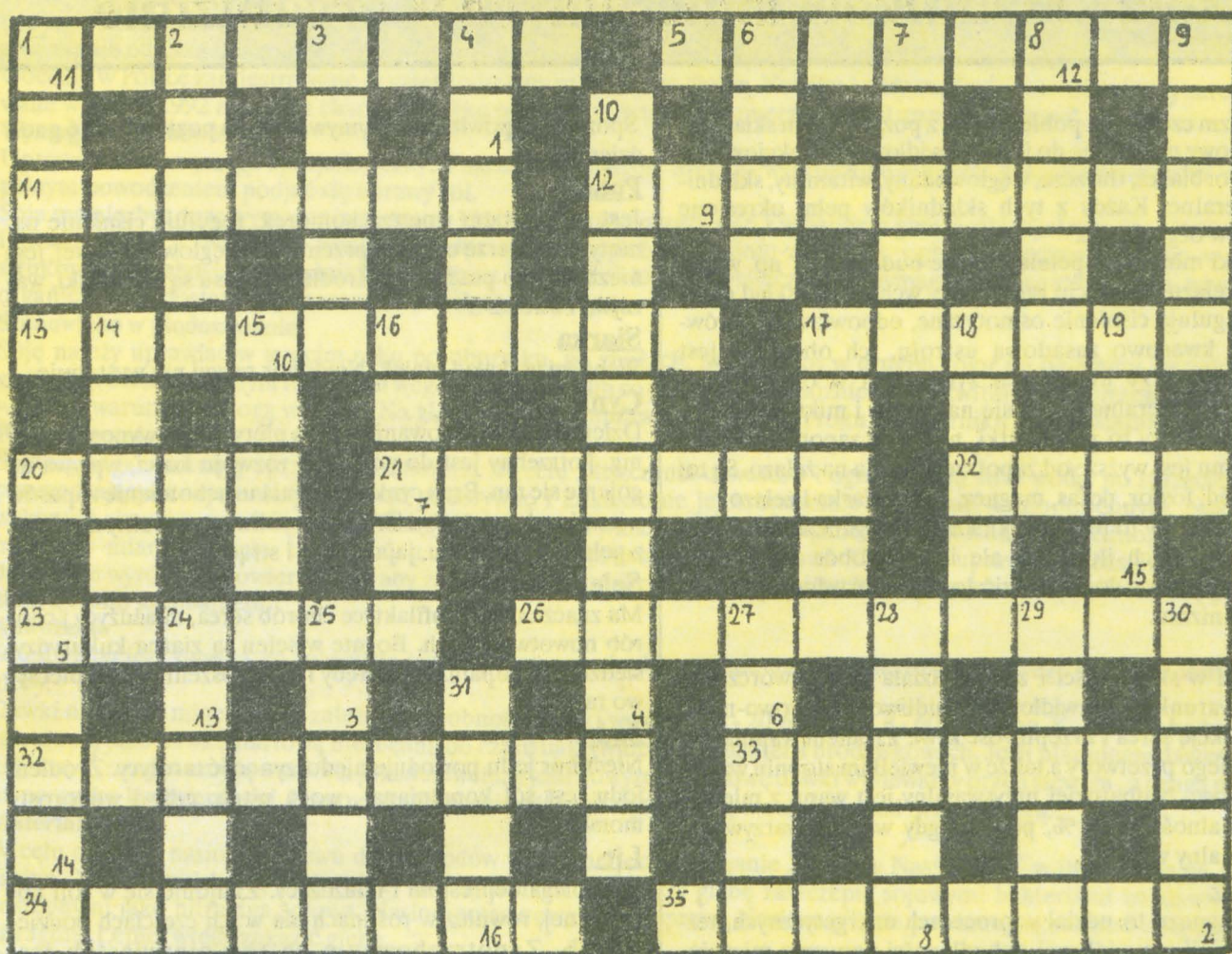
Niedobór tego pierwiastka prowadzi do zaburzeń w przemianie glukozy, a więc do cukrzycy. Źródłem są drożdże, czarny pieprz, kielki pszenne.

Mangan

Potrzebny jest do prawidłowego wzrostu komórek, ma wpływ na gospodarkę wapniowo - fosforową, bierze udział w formowaniu tkanki kostnej oraz w procesie krwiotwórczym. Źródła magnezu to produkty zbożowe i strączkowe.

Opracowała na podstawie literatury:
mgr inż. Bożena Warda

Krzyżówka nr 6

Poziomo: 1. Materiał zecerski do składania, 5. Dyrektor ODR w Grabanowie, 11. Reguluje wzrost roślin, 12. Krzew z rodziny brzoźowatych, 13. Posiada wszystkie pierwiastki, 17. Mebel bardzo małej partii, 20. Niepotrzebny na plecach, 21. Gryzoń z rodziny norników, 22. Dobry smak, 23. Rodzaj ogrodzenia, 26 Doktryna głosząca, że świat jest materialny, 32. Miejscowość w gminie Platerów, 33. Zdrobniące imię żeńskie, 34. Kobieta na koniu, 35. Jasnota, rośnie w Europie i Azji.

Pionowo: 1. Pierwiastek chemiczny o liczbie atomowej 24, 2. Jeździ z taborem, 3. Rozśpiewane miasto, 4. Wolfgang - współczesny kompozytor niemiecki, 7. Tempo filmu, powieści, 8. W mitologii egipskiej władczyni nieba i ziemi, 9. W szkole jest ich osiem, 10. Dwie wyłączające się możliwości, 14. Tkanina z włókna poliestrowego, 15. Dowódca Lądowej Obrony Wybrzeża w 1939 r., 16. Szef Rewolucji Październikowej, 17. Byle jakie włosy, 18. Ujściowa odnoga Wisły, 19. Podtrzymuje spodnie, 23. Dokuczliwy insekt, 24. Litewska pieśń pogrzebowa, 25. Znane kąpielisko we Włoszech nad morzem Tyrreńskim, 27. Mniejsze od oceanu, 28. Jadą za kuligiem, 29. Promem ze Świnoujścia, 30. Ptak z rodziny ibisów, 31. Śpiewa w prawosławnym chórze.

Litery czytane w dolnym prawym rogu od 1 do 16 dadzą rozwiązanie krzyżówki

Rozwiązanie krzyżówki NR 5

HASŁO: Wiosna blisko

Redakcja „DORADZTWA ROLNICZEGO” przyjmuje do opublikowania ogłoszenia, komunikaty i informacje handlowe od rolników indywidualnych bezpłatnie (którzy posiadają wykupiony abonament na prenumeratę dwutygodnika „Doradztwo rolnicze”) i firm handlowych, produkcyjnych itp. w/g cennika.

- ogłoszenia drobne	3.000 zł za 1 słowo
- za każde powtórzenie	2.500 zł za 1 słowo
- ogłoszenie ramkowe	4.000 zł za 1 cm ²
- powtórzenie ogłoszenia do 5 razy	3.500 zł za 1 cm ²
- powtórzenie ogłoszenia do 10 razy	3.000 zł za 1 cm ²
- powtórzenie ogłoszenia pow.10 razy	2.500 zł za 1 cm ²

Adres Redakcji: Grabanów 21-500 Biała Podlaska
 Wydawca: OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
 Redaktor naczelny: Chachulski Bohdan
 Redagują: Specjaliści doradztwa rolniczego
 Opracowanie graficzne: Wgner Ireneusz
 Druk: Poligrafia Ośrodka Doradztwa Rolniczego
 w Grabanowie. Nakład 2.200 szt.

Telefon: Biała Podlaska 433792, 433866

telefax: 438198

telex: 863330

Nr. Zamówienia 17/93